

Ikonens tomme tvilling

Sofiia Yesakova og Sascha Kregel:

Black Wall, Umbrella – West Coast Exhibitions

Af Egil Hvid-Olsen

EHO@KM.DK

Et ældgammelt spørgsmål

Teodicéproblemet er et gammelt begreb indenfor teologien. Ordet teodicé er

dannet af de græske ord for Gud og retfærdighed. Skåret ind til benet stiller begrebet spørgsmålet om, hvorfor der findes ondskab i verden, hvis Gud er god. Der findes mange forsøg på svar, men ikke alle finder dem brugbare. Det skulle da lige være, hvis man abonnerer

på forestillingen om, at Gud er ond, eller at Gud ikke eksisterer. Disse to svar opløser det spørgsmål, som begrebet stiller, men efterlader let mennesket i en dystopi.

Billedkunstneren Sofiia Yesakova er født i 1998 i Kiev. Kort efter Ruslands angreb på Ukraine i februar 2022 flyttede Yesakova til Berlin, hvor hun bl.a. har skabt det værk, der kan ses i det lille, men særdeles ambitiøse udstillingssted Umbrella i den lille vesttjyske by Lydum.

Tilstedeværelse og fravær

I den ortodokse kristendom er ikoner fremtrædende. De gengiver kendte bibelske personer eller hændelser. Ofte er det Kristus eller Jomfru Maria, der er portrætteret på ikonen. Det

særlige ved ikonerne er, at man anser dem for at gøre den, der findes på maleriet, nærværende. Den portrætterede er således til stede, ligesom beskueren er det.

Det iøjnefaldende ved Yesakovas værk er ikke, at hun har skabt 98 næstens paneler, der umiskendeligt minder om de rammer og baggrunde, en ikons motiv bliver malet på. Det iøjnefaldende er, at der intet motiv er, blot en sort flade på hvert eneste panel. Her er intet guld, intet lys og ingen bibelsk person. Således har Yesakova malet Guds fravær med en henvi-

ning til den uretfærdighed, det overgreb, den rædsel og den lidelse, der præger Ukraine i disse år. Værket kunne for så vidt lige så godt have været lavet på baggrund af andre invasionskrige, for når våbnene taler, er det svært for Gud at få ørenlyd, og så bliver teodicéspørgsmålet igen påtrængende: Hvis Gud er god, hvorfor findes der så ondskab i verden?

De 98 sorte ikoner er Yesakovas bidrag til det samlede værk, der også rummer en lydside. Tyske Sascha Kregel har lavet en slags komposition, der –

uden at blive egentlig uhyggelig eller voldsom – understøtter Yesakovas værk og dermed bliver en del af det. Lydene er kraftige, men ikke enerverende. De er dystre, men ikke skræmmende. Umelodiske og dog iøjnefaldende. Det sidste måske netop, fordi de flettes sammen med de 98 paneler, så der opstår en helhed af billedkunst og lyd i rummet.

umbrella

Lydumvej 95, Nørre Nebel
Frem til 9. november

Fotos: Jacob Friis-Holm Nielsen